

Handlingsplan Studie- och yrkesorientering

Studie- och yrkesvägledning syftar till att ge eleven neutral och opartisk vägledning, ge eleven stöd i sin process att utforska sina intressen, möjligheter och framtida studieval. Studie- och yrkesvägledaren innehar specialistkompetens inom området och har en central roll.

Studie- och yrkesorientering är hela skolans uppdrag och innefattar all personal. Den **lyfts in** i undervisningen, genom informationsinsatser, vägledning och genom samarbete skola-näringsliv. Samverkan mellan utbildning och arbetsliv kan upplevas som en skolfråga, men är en samhällsfråga som ger vinster till både kommun, individ, arbetsliv och utbildning. En förutsättning för att lyckas är ett gemensamt förhållningssätt och insikt i att det är hela skolans ansvar.

Studie- och yrkesorientering

Undervisning

Lärare
Studie- och yrkesvägledare
Näringslivet

Vägledning

Studie- och
yrkesvägledare

Information

Lärare
Studie- och
yrkesvägledare
Rektor
Näringslivet

Samverkan Skola - Näringsliv

Arbetsliv Kompetens	Utbildning Arbetsätt	Kommun Framtidsfråga	Individ Utveckling
Rekrytering Generationsväxling Nya företag	Omvärldssamverkan Studie- och yrkesorientering Utbildningsutbudet	Befolkningsutveckling Företagsamma invånare Ökade skatteintäkter	Omvärldskunskap Självkännedom En grund för framtidval

Denna handlingsplan ska användas som ett redskap i arbetet mot de mål i läroplanen som handlar om skolan och omvärlden. Den ska anpassas lokalt till varje verksamhets förutsättningar.

För varje stadium i grundskolan finns kommunala mål framtagna. Måluppfyllelse ska redovisas årligen i maj/juni som ett led i kvalitetsarbetet.

I planen finns även idéer och förslag till aktiviteter. Förslagen är till för att underlätta arbetet och kan kompletteras och ersättas av andra aktiviteter. All personal uppmuntras att sprida idéer och att utveckla förslagen.

Skolan och omvärlden

Eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet i skolan. De ska också få underlag för att välja fortsatt utbildning. Detta förutsätter att den obligatoriska skolan nära samverkar med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Det förutsätter också en samverkan med arbetslivet och närsamhället i övrigt.

Mål:

Skolans mål är att varje elev

- kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden
- har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv och
- har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder.

/ LGR11

Kommunövergripande mål för eleverna

Förskoleklass till årskurs 3

När eleven lämnar årskurs 3...

- ska eleven veta vad ett yrke är
- ska eleven veta varför vi går i skolan och varför ett arbete är viktigt för såväl individ som samhälle
- ska eleven veta vad arbetsmiljö är och vikten av att kunna samarbeta med olika människor

Förslag till aktiviteter:

- bjuda in skolpersonal med olika yrken på skolan ex. vaktmästare, måltidspersonal och lokalvårdare som berättar om sina yrken
- studiebesök på företag
- skugga ett yrke hos förälder eller annan person man känner
- föräldrar besöker skolan och berättar om sina yrken

Årskurs 4 till årskurs 6

När eleven lämnar årskurs 6...

- ska eleven ha kännedom om att skolämnena kan kopplas till kunskaper som används inom arbetslivet och inom vissa yrken
- ska eleven ha varit ute och skuggat ett yrke
- ska eleven ha fördjupade kunskaper om skolans arbetsmiljö

Förslag till aktiviteter:

- skolpraktik hos vaktmästare, skolmåltidspersonal och lokalvårdare
- studiebesök
- marknadsundersökning i affärerna
- träna på att agera i möten med andra människor t ex. med telefonsamtal till näringsliv eller myndigheter, presentation av sig själv
- träna på att fylla i blanketter med namn, personnummer och adress
- trivselundersökning, enklare enkäter

- jobbat med kartbild över skolans närmiljö och arbetsliv
- prata/skriva om drömyrken och framtids tankar
- skugga ett yrke som man är intresserad av
- mentorsföretag som är kopplat till hela klassen
- gränslösa klassrum

Årskurs 7 till årskurs 9

När eleven lämnar årskurs 9...

- ska eleverna genom vägledningssamtal ha fått information om gymnasiet och hur man kan söka kunskap om fortsatta studier och yrken (SYV)
- ska eleven kunna koppla skolämnen till kunskaper som används inom arbetslivet och inom vissa yrken (lärare)
- ska eleven ha varit ute och skuggat flera yrken (lärare, SYV)
- ska eleven ha varit ute på flera studiebesök och fått besök i skolan av olika företag, organisationer och företagare (SYV, arbetslaget)
- ska eleven ha arbetat med entreprenöriellt lärande kopplat till de framtidskompetenser som de kan ha nytta av ute i arbetslivet (lärare, SYV)
- ska eleven ha fått information från instanser som gymnasieskolor, arbetsförmedling, fackliga organisationer och entreprenörer om hur studier och arbetslivet fungerar samt ha arbetat med genusarbete (SYV, lärare)
- ska eleven fått kunskap i hur man söker arbete (SYV, lärare, arbetsförmedlare)

Förslag till aktiviteter:

- informationsvecka om arbetslivet. Studiebesök och information från Osby kommuns näringsliv
- studiebesök
- skriva CV i samarbete med arbetsförmedlingen
- föra diskussioner i klassen om yrken utifrån ett normkritiskt perspektiv
- utbildning med ex. "8:or" startar företag"/entreprenörskap
- besök av framtidsståget
- gymnasiemässa
- grundskoleeleverna får en elevmentor som går på gymnasiet
- utbyte grundskola/ gymnasium
- undersöka/ kartlägga sitt nätverk
- besöka olika gymnasieprogram
- utbyte mellan äldre och yngre elever i grundskolan
- kartläggning av olika yrken
- arbetsmarknadskunskap
- programbesök på Ekbackeskolans gymnasieskola. Ska bidra till fördjupad kunskap om gymnasieprogrammen som erbjuds på skolan men även generellt inför Gymnasievalet. Besöket görs i årskurs 9.
- Framtidsdagen. Genomförs tillsammans med Älmhults kommun. Syftet är att ge eleverna insikt om olika yrken och inspirera och motivera inför framtida studie och yrkesval

Arbetet med studie- och yrkesorientering i Osby kommun

Arbetet med studie- och yrkesorientering är ett prioriterat område i Osby kommuns skolor. I arbetet med skola- och omvärldsfrågor ingår undervisning, information och vägledning. All personal har ett stort ansvar och måste vara delaktiga i arbetet. Rektor ansvarar för att handlingsplanen blir känd genom diskussion på arbetsplatsträff före september månads utgång.

Rektor ansvarar tillsammans med skolutvecklare för att arbetet utvärderas i maj/juni. Handlingsplanen utvärderas och uppdateras i september varje år. Handlingsplanen är tänkt att uppmuntra och underlätta samarbete mellan de olika yrkeskategorierna.

En viktig del för eleven är besök och praktik på olika arbetsplatser samt att lära sig och utveckla de entreprenöriella kompetenserna. På en allt hårdare arbetsmarknad blir det allt viktigare för eleverna att få kunskaper med sig ifrån skolan om vad som krävs på arbetsmarknaden och vilka kompetenser som efterfrågas. Att veta vad som väntar och förbereda sig och slipa de kunskaper som krävs framöver ger eleverna trygghet och en känsla av både sammanhang och framtidstro.

Vidare har Osby kommun ett gott och väletablerat samarbete mellan näringslivet och skolan.

Utvärdering av arbetet med studie- och yrkesorientering

Utvärderingen görs varje år i maj/juni av arbetslaget och lämnas till SYV.

Följande diskuteras och dokumenteras av arbetslaget vid utvärderingstillfället:

- Redovisa måluppfyllelse och analysera resultatet
- Redovisa vad som gjorts i respektive årskurs
- Föreslå ändringar i handlingsplanen inför kommande läsår

En kommunövergripande utvärdering görs sedan varje år i september av SYV och skolutvecklare. Som underlag till utvärderingen används sammanställning av arbetslagens utvärderingar. En reviderad handlingsplan skickas ut till skolorna före september månads utgång.

Handlingsplanen förankras hos skolledare genom rektorsgruppen, skolpersonal via APT eller arbetslagkonferens och näringslivet genom Osby Näringsliv.